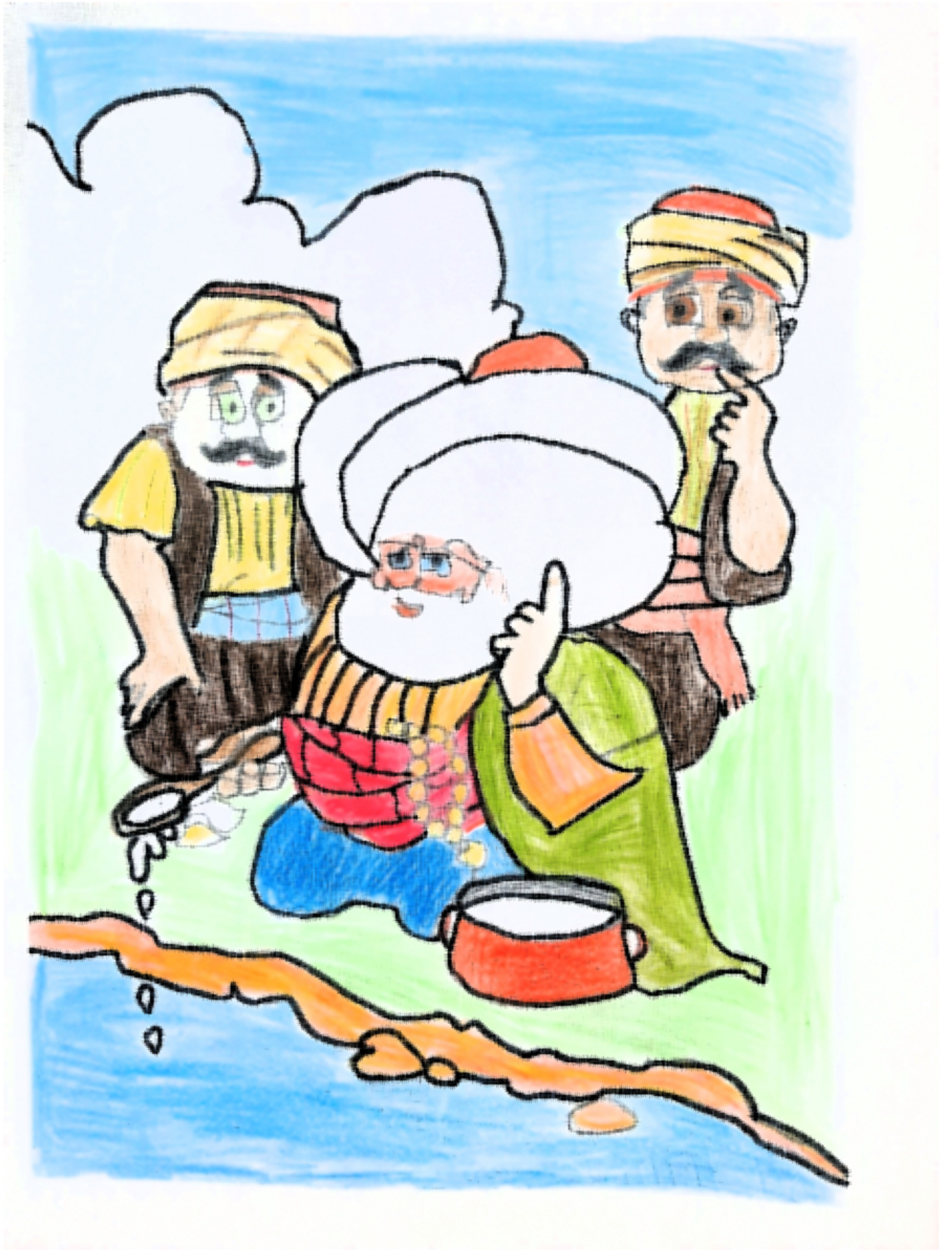

Nasrüddin Nusrat

Belinay KARATAŞ

Ya Tutarsa

Nasrettin Hoca bir gün gölün kıyısına elinde koca bir kaşık yoğurt ile birlikte gitmiş.

Nasrettin Hoca, kaşığındaki yoğurdu göle boşaltmış.

O sırada köylülerden biri Nasrettin Hoca'yı görmüş ve şaşkınlıkla:

– Nasrettin Hoca ne yapıyorsun, diye sormuş.

Hoca gülümseyerek:

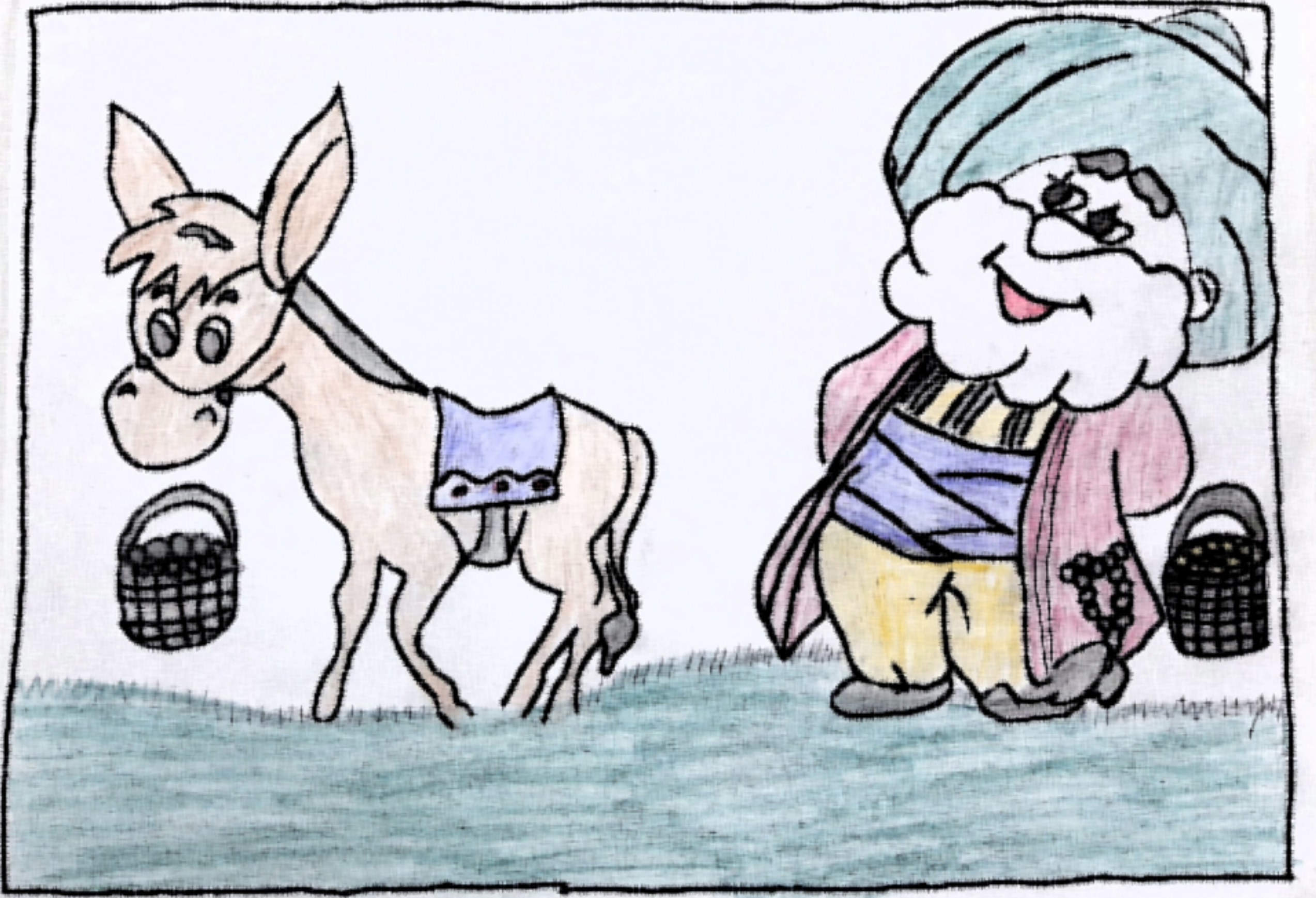
– Gölü mayalıyorum, ne yapayım, demiş.

Adam, Hoca'ya bakmış ve kahkaha atarak:

– Ne diyorsun be Hoca, çıldırmış olmalısın. Koskoca göl maya tutar mı hiç?, demiş.

Nasrettin Hoca gülümsemesini hiç bozmadan:

– Peki ama ya tutarsa, demiş

Aleyna ÇİFTÇİ

Gönlüm Buna Razi Olmadı

Eşęi ile birlikte kasabaya alışverişe giden Nasrettin Hoca; kitap, elma, limon gibi birçok ağır şey almış. Aldıklarını kocaman bir çuvala yerleştirmiş. Çuvalı da sırtına alarak eşęine binmiş.

Yolda giderken Hoca'yı gören köylüler:

– Ey Hoca, çuvalı niye kendi sırtına aldın?, diye sormuşlar.

Hoca:

– Ne yapayım? Zavallı hayvan zaten beni taşıyor, bir de çuvalı ona taşıtmaya gönlüm razı olmadı, demiş.

Melek ÜNAL

Onu Kendisi Sanmıř

Nasrettin Hoca bir gün yolda giderken bir adamla karşılaşmış. Adamla sohbet etmeye başlamışlar. Bir saat havadan sudan konuştuktan sonra Hoca:

– Kusura bakma arkadaş. Ben seni tanıyamadım, adın neydi?, diye sormuş.

Adamcağız çok şaşırmış:

– Madem beni tanımadın, neden benimle bir saattir sohbet ediyorsun?, demiş.

Nasrettin Hoca:

– Kıyafetlerin benimkine çok benziyordu. Ben de seni ben sandım, demiş.

Anıl KARATAŞ

Birinin Anası Ağlayacak

Nasrettin Hoca'nın iki oğlu varmış. Oğullarından biri çömlekçilik yaparak geçinirmiş. Hoca bir gün oğlunun yanına giderek onu ziyaret etmiş. Oğlu da dertli bir şekilde:

– Baba çok heyecanlıyım çünkü bütün paramı bu çömleklerle yatırdım. Hava güneşli olursa kururlarsa zengin olacağım. Yağmur yağarsa çömlekler çatlayacak ve anam ağlayacak, demiş.

Hoca dertli bir şekilde diğer oğlunun yanına gitmiş. Oğlu o sırada tarlasında oturmuş düşünüyormuş:

– Ah baba hoş geldin. Ben bütün paramı bu tarlaya yatırdım. Eğer yağmur yağarsa zengin olacağım, ama kuraklık olursa bütün paramı kaybederim ve anam ağlar, demiş.

Nasrettin Hoca eve dönmüş. Sıkıntılı olduğunu gören karısı:

– Hoca ne oldu canın sıkın, demiş.

– Asıl dert senin, sen kendi halini düşün. Çünkü yağmur yağsa da yağmasa da oğlanlardan birinin anası ağlayacak.

Egemen EŞLİK

Ben Küçük Yangınlara Karışmam

Murat Ağa Nasrettin Hoca'nın yaşadığı kasabanın en zenginlerinden biriymiş. Ağa akıllı ve zekası sayesinde zengin olduğunu düşünerek sürekli kendisiyle övünürmüş.

İşine geldiği zama Hoca'ya danışır, işine gelmediği zaman ise onu dinlemezmiş. Camiye ise sadece cuma günleri gidermiş. Murat Ağa'nın üç katlı, devasa bahçeli çok lüks bir evi varmış. Bütün altınlarını ve paralarını ise bu lüks evinin geniş bahçesinde saklarmış.

Cuma günleri camiye geldiğinde vaaz veren Nasrettin Hoca'nın doğrulukla ve dürüstlikle ilgili sözlerinde işine gelmeyen yerlerde:

– Hoca Efendi, sen dünya işlerine karışma! Din işi ayrı dünya işi ayrı, dermiş.

Günlerden bir gün Murat Ağa'nın evinde yangın çıkınca koşarak camiye gelmiş. O sırada herkes öğle namazından çıkıyormuş. Ağa, Hoca'yı görünce:

– Hocam koşun yetişin yardım edin evim yanıyor, demiş.

Bunu duyan Hoca durur mu?:

– Bana din işleri ile dünya işlerini ayırmam gerektiğini sen öğrettin. Mesela bu yangın senin de dediğin gibi benim asla karışmamam gereken bir dünya işi, demiş.

Nehir ZORLUOĞLU

İp Olur

Nasrettin Hoca'nın yaşadığı köyde yaşayanlar Eyyüb-i kelimesini bir türlü doğru söyleyemiyorlarmış.

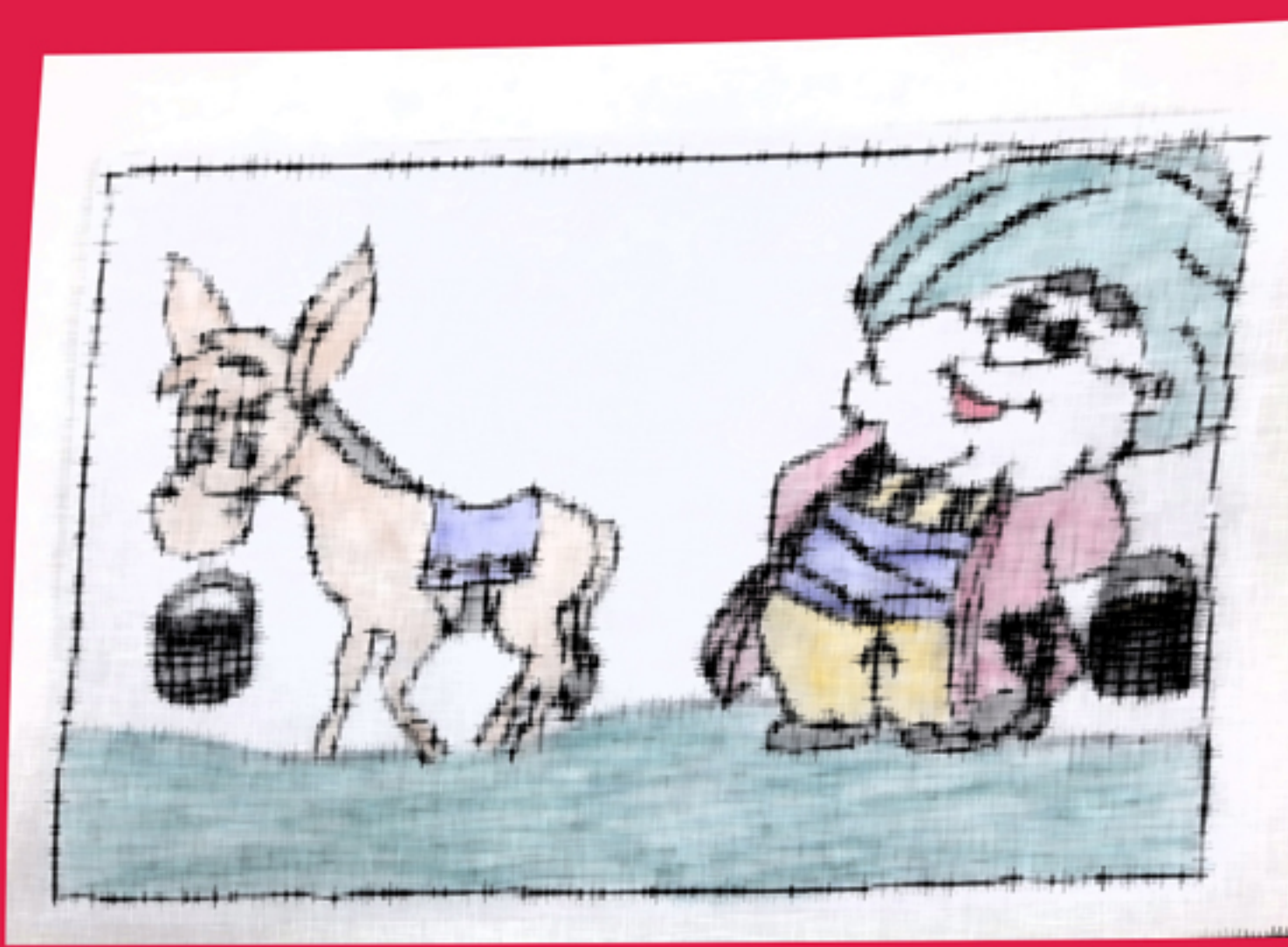
Bazısı Eyip, bazısı İyip, bazıları da İyp diye yanlış bir şekilde söylüyorlarmış.

Buna artık dayanamayan Hoca vaazında:

– Ey komşular sakın ola ki oğlunuz olursa adını Eyyûb koymayın. İnsanlar onu söyleyemez çocuğun adı olur İp, demiş

M.Tuğra YILMAZ

Umut Ege GENCER

Yağmur ESEROĞLU

Bulmanın Tadı

Nasrettin Hoca bir gün alışveriş yapmaya en sevdiği eşeğini de alarak gitmiş. Eşekini bir ağaca güzelce bağlamış ve alışveriş yapmaya başlamış. Bir sürü şey alıp eşekine doğru yürümeye başlamış. Ancak eşek orada yokmuş.

Hemen bir adam tutarak bağırmasını istemiş:

– Nasrettin Hoca’nın eşekini kim bulup getirirse; Hoca ona alışveriş çuvallarını, eşek semerini ve parasını verecek.

Duyanlar şaşkın bir şekilde:

– Hoca Efendi madem bulunduğunda eşekini vereceksin neden arıyorsun, demişler.

Hoca gülümseyerek:

– Kaybolan şeyi bulmanın tadı başkadır. Her şeyi kaybedeceğimi de bilsem o eşek bulup çalana vereceğim, demiş.

Nehir ZORLUOĞLU

Akıl Sır Almıyor

Nasrettin Hoca bir gün yolda yürürken iki yüz akçe parayı kaybetmiş. Kaybettiği parasını bulamayınca çok üzülen Hoca, “ne olur param bulunsun” diye dua etmiş.

Aynı zamanda hocanın yaşadığı şehrin zenginlerinden birisi çıktığı gemi yolculuğunda kötü bir fırtınaya yakalanmış ve “Eğer kurtulursam Nasreddin Hoca’ya iki yüz akçe para vereceğim” diyerek adak adanmış .

Kötü fırtınadan kurtulan zengin adam şehre gelip iki yüz akçe parayı Hoca’ya vermiş. Hoca bunu görünce şaşırılmış ve:

– Ey Allah’ım teşekkür ederim. Bu ne dolambaçlı yolmuş, ben parayı nerede kaybettim, nereden çıktı. Gerçekten de akıl sır ermiyor, demiş.

Zeynep ÇAĖLAYAN

Şu Koca Tasla

Nasrettin Hoca'nın camide vaaz verdiği bir gün, Nasrettin Hoca'nın vaazında doğru ve dürüst olmanın önemini anlatıyormuş. Bakmış dinleyenler yarı uykulu ve esniyorlar. Öğle vakti olduğu için de hepsinin karnı aç.

Düşünmüş:

– Haydi, toplanın bize gidiyoruz. Etli pilav ve yoğurt yiyelim, demiş.

Herkes hızlıca toplanmış ve eve gelmişler. Hoca karısına:

– Hanım masayı hazırla, hep beraber etli pilav ve yoğurt yemeye geldik, demiş.

Karısı:

– Hoca Efendi ne yaptın? Evde ne, pirinç ne et ne de yoğurt var, demiş.

Hoca düşünmüş, taşınmış ve içeri gitmiş ve elinde bir kaşık ve tencereyle gelmiş:

– Kusura bakmayın çocuklar, evde eğer pirinç, et ve yoğurt olsaydı bu kazan ve kaşıkla size ikram edecektim, demiş.

Hüsnanur ÖZSAN

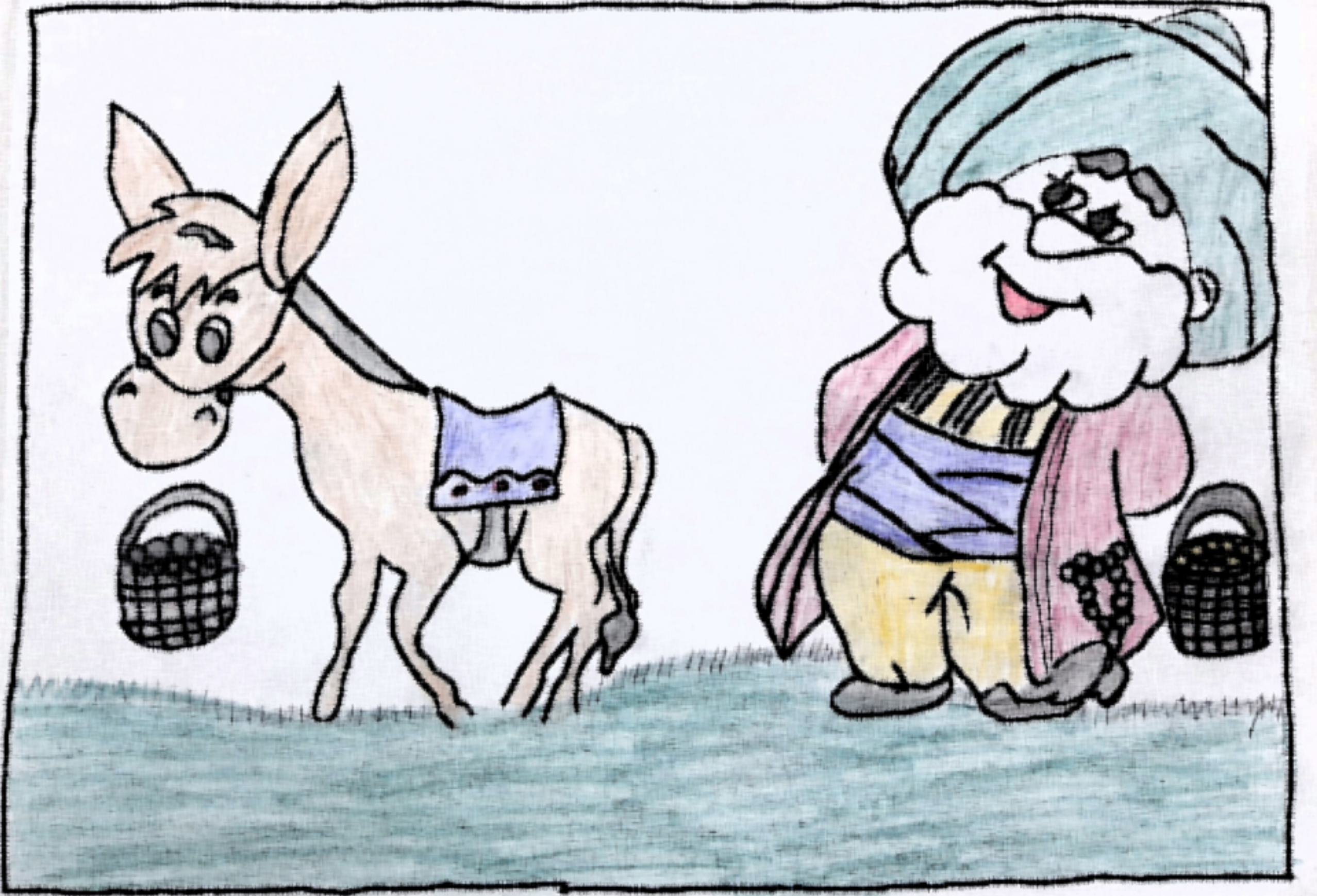
Bugün Ayın Kaçı?

Nasrettin Hoca bir gün bir işi için Konya'ya gitmiş. Yolda giderken bir adam Hoca'yı durdurmuş:

– Pardon Amca, bugün ayın kaçını biliyor musun, demiş.

Hoca:

– Ne bileyim yahu! Ben buraların yabancısıyım, demiş.

Aleyna ÇİFTÇİ

Gönlüm Buna Razi Olmadı

Eşęi ile birlikte kasabaya alışverişe giden Nasrettin Hoca; kitap, elma, limon gibi birçok ağır şey almış. Aldıklarını kocaman bir çuvala yerleştirmiş. Çuvalı da sırtına alarak eşęine binmiş.

Yolda giderken Hoca'yı gören köylüler:

– Ey Hoca, çuvalı niye kendi sırtına aldın?, diye sormuşlar.

Hoca:

– Ne yapayım? Zavallı hayvan zaten beni taşıyor, bir de çuvalı ona taşıtmaya gönlüm razı olmadı, demiş.

Ilyas Safi 808 6 E

Parayı Veren Düdüğü Çalar

Çocuklar bir gün pazara giden Nasrettin Hoca'nın etrafını sarmış ve içlerinden biri "Hoca, bana düdük al!" demiş biri. Başka bir çocuk "Bana da, bana da!" demiş.

Diğerleri de Nasrettin Hoca'ya sırayla:

- Ben de düdük isterim!
- Bir tane de bana!, demiş.

İçlerinden sadece bir çocuk Nasrettin Hoca'ya düdük parası vermiş ve Nasrettin Hoca parayı alıp pazara gitmiş.

Hoca, akşam pazardan dönünce Nasrettin Hoca'yı gören çocuklar hocanın etrafını sarmış. Her biri düdüğünü istemiş. Cebinden bir düdük çıkaran Nasrettin Hoca, parayı veren çocuğa düdüğü vermiş.

Diğer çocuklar hep birlikte bağırmış:

- Hani bizim düdüğümüz nerede?

Nasrettin Hoca gülerek,

- Parayı veren düdüğü çalar, demiş.

Nasreddin Hoca (Osmanlıca: هچاوخ نىدلارصن; 1208, Hortu - 1284, Akşehir), Anadolu Selçukluları döneminde Hortu ile Akşehir ve çevresinde yaşamış efsanevi kişi.

Çoğunlukla hazırcevap ve mizah anlayışını haiz bir bilge olarak aksettirildiği hikâyelerle tanınan Nasreddin Hoca'nın gerçekte yaşayıp yaşamadığına, yaşadıysa gerçek kişiliğinin ne olduğuna dair tartışmalar olmakla birlikte gerçek bir tarihî kişilik olduğuna dair bazı belgeler bulunmaktadır. Bu belgelerden edinilen bilgilere göre 1208 yılında Hortu köyünde doğan Nasreddin Hoca burada temel eğitimini aldıktan sonra Sivrihisar'da medresede eğitim görmüş ve babasının ölümü üzerine döndüğü memleketinde köy imamlığı görevini üstlenmiştir. Nasreddin Hoca, bir süre sonra dönemin tasavvufi düşünce merkezlerinden Akşehir'e göç ile Mahmûd-ı Hayrânî'nin dervişi olarak Mevlevîlik, Yesevîlik veya Rufâilik yoluna mensup olmuştur. Akşehir'de mülki görevler üstlenen ve aynı zamanda Akşehir çevresindeki yörelerde de kısa süreli bulunduğu düşünülen Nasreddin Hoca 1284'te yine Akşehir'de ölümler günümüzdeki Nasreddin Hoca Türbesi'ne gömülmüştür. Nasreddin Hoca'nın adına anlatılar hikâyeler etrafında gelişen efsanevi kişiliği ölümüyle aynı yüzyıl içerisinde ortaya çıkmış olup Nasreddin Hoca adına addedilen yazılı anlatılar yüzyıllar içerisinde onlarla ifade edilen sayılardan binlere kadar çıkmıştır. Çoğunlukla hazırcevap bir bilgin olarak aksettirildiği hikâyelerin yanı sıra Nasreddin Hoca'nın mânâsız sözler söyleyen akıldan noksan birisi olarak sunulduğu farklı kişilik özellikleri barındıran hikâyeler de bulunmaktadır. Ermiş bir bilginden saçma sözler sarf eden bir deliye kadar birçok farklı kişilik özelliği bulunduran bu hikâye çeşitlenmesinin anonim anlatıların da zamanla Nasreddin Hoca adına bağlanmış olabileceği ihtimali ile açıklanmaktadır. Günümüzde bibliyografik bir değeri bulunan Nasreddin Hoca yazılı kültürünün bilinen en eski anlatısına 1480 yılında telif edilen Saltuknâme'de rastlanmakla birlikte Povest o Hoca Nasreddine serisi 1,5 milyon ile şimdiye dek en fazla satışı yapılan Nasreddin Hoca derlemesidir. Bu eserlerden derlenen fıkralar, içerdiği mesajlar, özellikleri ve mitolojik unsurlar gibi farklı bağlamlarda incelenmiş olup birçok ülkede eğitim-öğretimde de kullanılmaktadır.

Yeni doğan bebeğin bebek bağının türbesine gömülmesi, yeni evlilerin ilk olarak türbesini ziyaret etmesi gibi halk inanışlarında yer edinen Nasreddin Hoca'ya dair hikâyeler Türk halklarının yanı sıra Araplar, Bulgarlar, Çinliler, Farslar, Macarlar, Ruslar gibi farklı toplumlarda da yer edinmiş olup Naara Suoks, Jiyrenşe Şeşen gibi yerel kahramanlarının anlatıları ile iç içe geçmiş hâldedir. Geniş bir coğrafi alana yayılımına bağlı olarak sanat ve popüler kültür alanlarında Nasreddin Hoca'ya dair çokça eser verilmiştir. Bunların arasında 1775-1782 yılları arasında yazılan Nasreddin Hoca'nın Mansıbı bilinen ilk oyun, 1939'da gösterime giren Nastradin Hoca i Hitar Petar bilinen ilk filmidir. Ayrıca 1996 yılı UNESCO tarafından tüm dünyada Nasreddin Hoca Yılı olarak kutlanmış olup günümüzde Nasreddin Hoca adına şenlikler, yarışmalar ve bilimsel toplantılar düzenlenmektedir.